

YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT JA YLEISOHJELMA

1 NIMI JA KOTIPAIKKA

Yhdistyksen nimi on **MUUTOS 2011 ry**, ruotsiksi **FÖRÄNDRING 2011 rf** ja sen kotipaikka on Tampere.

2 TARKOITUS JA TOIMINNAN LAATU

Yhdistyksen tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin.

2.1 Tavoitteet ja päämäärät

Yhdistyksen tarkoituksena on

1. Suomen kansalaisten ja Suomen valtion kansallisten etujen ajaminen edistämällä Suomen liittymistä kaikkiin kansainvälisiin liittoihin, järjestöihin jne., joiden jäsenyyden avulla voidaan ajaa Suomen valtion ja sen kansalaisten etuja sekä irrottautumista kaikista Suomelle ja suomalaisille epäedullisista sopimuksista, jotka heikentävät merkittävästi Suomen mahdollisuuksia valvoa kansallisia etujaan,
2. Suomen valtiollisen suvereniteetin ja Suomea koskevan päätösvallan lisääminen Suomen kansan valitsemilla kansallisilla valtioelimillä,
3. rakentaa perinteisiin suomalaisiin ja länsimaisiin arvoihin, etenkin ihmisten henkilökohtaiseen vapauteen ja vastuuseen nojautuvaa turvallista yhteiskuntaa, joka turvaa kansalaistensa perus- ja ihmisoikeudet kaikissa tilanteissa,
4. seurata poliittista ja yhteiskunnallista keskustelua ja päätöksentekoa, tiedottaa niistä kansalaisille ja tuoda poliittinen päätöksenteko lähemmäs kansalaisia,
5. lisätä kansalaisten poliittista ja yhteiskunnallista tietoisuutta, aktiivista osallistumista, vaikutusmahdollisuuksia ja vaikuttavuutta päätöksentekoprosessien eri vaiheissa ja eri tasoilla,
6. lisätä yhteiskunnallista läpinäkyvyyttä seuraamalla poliitikkojen, virkamiesten ja median toimintaa kansakunnalle merkittävässä päätöksissä, niiden valmistelussa ja niistä tiedottamisessa tai tiedottamatta jättämisessä,
7. kansantajuistaa ja siirtää asiantuntijatietoa kansalaisille,
8. vaikuttaa ihmisten äänestysaktiivisuuteen ja -käyttäytymiseen,
9. lisätä ihmisten välistä tasa-arvoisuutta,
10. parantaa yksilöiden ja yhteisöjen tasaveroisia toimintaedellytyksiä yhteiskunnassa ilman, että mitään eturyhmää suositaan toisten kustannuksella sekä
11. asettaa ehdokkaita vaaleissa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

1. kokoaa kansalaisia toimimaan tavoitteidensa edistämiseksi,
2. voi perustaa toimintaansa varten rekisteröityjä paikallisyhdistyksiä ja niistä koostuvia rekisteröityjä piirijärjestöjä sekä nuorten, eläkeläisten, opiskelijoiden ja yrittäjien rekisteröityjä yhdistyksiä sekä rekisteröimättömiä alaosastoja ja toimintaverkostoja,
3. toimii jäsentensä ja kannattajiensa yhdyssiteenä ja vaikutuskanavana,
4. voi harjoittaa tarkoituksensa edistävää valistustyötä sekä järjestää kursseja, kokouksia ja muita vastaavia tarkoituksensa edistäviä tilaisuuksia,
5. osallistuu puolueeksi rekisteröitymisen jälkeen vaaleihin pyrkimyksenä asettaa ehdokkaita vaalipiireissä sekä valmistelee, ohjaa ja tukee ehdokkaidensa ja puolueen vaalitoimintaa.
6. voi harjoittaa koulutus-, julkaisu-, kustannus-, radio- ja televisiotoimintaa, ylläpitää Internetsivustoa, myy lehtiä ja muita painotuotteita sekä kuva- ja äänitallenteita,
7. voi harjoittaa muuta vastaavanlaista tavoitteidensa saavuttamiseksi tarpeellista toimintaa.

Toimintansa tukemiseksi yhdistys

1. kantaa jäseniltään jäsenmaksuja sekä ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja,
2. voi järjestää arpajaisia, varainkeräyksiä ja myyjäisiä, harjoittaa bingo-, tanssilava-, ravintola- ja kioskimyynti- sekä leiritoimintaa,
3. myy jäsentarvikkeita kuten lippuja, viirejä, rintamerkkejä, tarroja, huiveja, päähineitä, paitoja, puseroita jne.
4. voi omistaa toimintaansa varten kiinteätä ja irtainta omaisuutta sekä

Taloudellista toimintaansa varten yhdistys hankkii tarvittaessa asianomaisen luvan.

Koska yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena ei ole kerätä varallisuutta tai kiinteää omaisuutta, tulee yhdistyksen hallituksen aktiivisesti tarkkailla toiminnan kannalta tarpeettoman omaisuuden ja varallisuuden kertymistä ja tarvittaessa ohjata sitä yleiseen hyväntekeväisyyteen.

2.2 Toimintaa ohjaavat perusarvot

Kaikessa toiminnassaan yhdistys ja sen jäsenet sitoutuvat noudattamaan seuraavia perusarvoja. Perusarvojen noudattamista vaaditaan erityisesti niiltä yhdistyksen jäseniltä, jotka puolueeksi rekisteröitymisen jälkeen haluavat asettua puolueen ehdokkaiksi vaaleissa.

1. demokratiaa ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia on lisättävä suoran demokratian ja poliitikkoja sitovien kansanäänestysten keinoin kaikissa niissä merkittävässä päätöksissä, jotka koskettavat koko kansakuntaa (esimerkiksi ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvät lait),
2. kaikkien Suomen kansalaisten ja laillisesti Suomessa olevien ulkomaalaisten välistä tasa-arvoa on kunnioitettava iästä, sukupuolesta, sosioekonomisesta asemasta, uskonnosta, etnisestä taustasta jne. riippumatta.

Tasa-arvon ymmärrämme niin, että jokaisella Suomen kansalaisella ja laillisesti Suomessa olevalla ulkomaalaisella sukupuoleen, uskuntoon, etniseen alkuperään jne. katsomatta on yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet lain edessä ja yhtäläiset yhteiskunnan suomat oikeudet pyrkiä menestymään yhteiskunnassa.

Erityisesti uskonto ja/tai kulttuuriset perinteet ja/tai niihin pohjautuvat uskomukset, kansantavat ja moraalisaännöt eivät saa millään tavoin tai missään tilanteessa nousta lain yläpuolelle.

Ihmisten välisen tasa-arvon toteutumiseksi vaadimme myös sukupuoleen, uskuntoon, etniseen taustaan tms. seikkoihin perustuvien kiintiöiden poistamista. Erityisen kriittisesti suhtaudumme positiiviseksi diskriminaatioksi (erityiskohtelu) kutsuttuun syrjinnän muotoon.

3. sananvapautta on puolustettava aktiivisesti. Sananvapautta tulee kunnioittaa Suomen perustuslain mukaan siten, että jokaisella on oikeus sananvapauteen. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä.
4. hallittu, kestävä ja vastuullinen maahanmuuttopolitiikka. Suomen kansalaisuuden myöntämiseen liittyviä tekijöitä tulee käsitellä osana vastuullista maahanmuuttopolitiikkaa. Kansalaisuuskyseeseen tulee kytkeä esimerkiksi sellaiset seikat kuin riittävä kotimaisen kielen taito, pyrkimys ja halu elättää itsensä ja perheensä ilman yhteiskunnan merkittävää taloudellista tukea, osoitettu halukkuus sopeutua suomalaiseen elämäntapaan sekä

suomalaisen lainsäädännön ja kulttuuriperinnön tunteminen, kunnioittaminen ja arvostaminen. Ne ulkomaalaiset, jotka eivät täytä edellä esitettyjä kriteerejä tai jotka ovat maassa laittomasti, tulee poistaa maasta välittömästi kuitenkin noudattaen voimassa olevia kansallisia ja kansainvälisiä lainsäädäntöjä.

Yhdistyksen jäsenet saavat puolueen perusarvojen lisäksi henkilökohtaisesti edustaa ja ajaa itse parhaaksi katsomiaan asioita, kunhan ne eivät ole ristiriidassa edellä esiteltyjen perusarvojen kanssa.

2.3 Perusarvoja tukevat lähtökohdat

Peruslähtökohta yhdistyksen kaikessa toiminnassa on se, että jäsenen halu ja pyrkimys vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin ovat kutsumus- ja luottamustehtäviä. Peruslähtökohtana ei saa olla jäsenen oman taloudellisen tai sosiaalisen aseman parantaminen. Siksi lähtökohta yhdistyksen jäseneksi ja etenkin vaaliehdokkaaksi pyrkimiselle tulee olla Suomen ja suomalaisten etu ja hyvinvointi. Ei siis oma taloudellinen, sosiaalinen tai muu etu.

Tästä syystä ehdokkaiksi pyrkiviltä edellytetään yhdistyksen tavoitteiden, päämäärien ja perusarvojen hyväksymisen lisäksi seuraavaa:

1. ehdokkaan tulee ilman eri pyyntöä selvittää vaalirahoituksensa yhdistyksen hallitukselle viimeistään 30 vrk vaalipäivästä riippumatta siitä, tuleeko hän valituksi vai ei,
2. selvityksessä tulee eritellä kaikki ne lahjoitukset, jotka ylittävät sen summan, mistä kulloinkin verottajan voimassa olevien ohjeiden mukaisesti tulee maksaa lahjaveroa,
3. yhdistyksen hallitus on velvollinen julkaisemaan jokaisen ehdokkaan selvityksen vaalirahoituksestaan yhdistyksen Internetsivuilla viimeistään 60 vrk vaalipäivästä. Mikäli hallitus ei näin menettele, kuka tahansa äänioikeutetuista jäsenistä on kahden muun äänioikeutetun jäsenen kannattamana oikeutettu tekemään aloitteen yhdistyksen kokoukselle uuden hallituksen valitsemiseksi
4. jokainen ehdokas vastaa vaalikampanjansa kuluista. Yhdistys voi lisäksi osallistua ehdokkaiden yhteismainonnan rahoittamiseen.

3 JÄSENET

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla

1. kaikki äänioikeutetut Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa tai rekisteröidyt yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäseninä vain edellä mainittuja yksityisiä henkilöitä ja jotka eivät kuulu mihinkään toiseen puolueeseen,
2. yhdistyksen sisäistä alueellista tai muuta erityistoimintaa varten perustetut rekisteröidyt yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä voi olla jäseninä vain edellä mainittuja henkilöitä.

Yhdistyksen kannatusjäseninä voivat olla

1. kaikki 16 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset kansalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa ja jotka eivät kuulu mihinkään puolueeseen sekä
2. sellaiset rekisteröidyt yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä voi olla jäsenenä vain edellä mainittuja henkilöitä.

Varsinaiseksi tai kannatusjäseneksi pyrkivän on toimitettava kirjallinen jäsenanomus yhdistyksen hallitukselle.

Mikäli yhdistyksen hallitus hylkää jäsenanomuksen, voi hakija kirjallisesti vaatia hallitusta ottamaan hakemuksen seuraavan sääntömääräisen kokouksen käsiteltäväksi. Sääntömääräinen kokous voi, hallituksen selvityksen jälkeen, 2/3 enemmistöllä annetuista äänistä hyväksyä hakijan yhdistyksen jäseneksi.

Yhdistyksen sääntömääräinen kokous voi yhdistyksen hallituksen esityksestä kutsua yhdistyksen toiminnassa ansioituneen henkilön yhdistyksen kunniajäseneksi.

4 JÄSENMAKSU

Jokainen varsinainen ja kannatusjäsen suorittaa yhdistykselle liittymis- ja jäsenmaksuna sen määrän, jonka yhdistyksen syyskokous erikseen kummallekin jäsenryhmälle seuraavaa kalenterivuotta varten vahvistaa. Kunkin vuoden jäsenmaksu on maksettava eräpäivään mennessä. Kunniajäsen ei suorita jäsenmaksua.

5 JÄSENEEN EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla erosta yhdistyksen kokouksessa merkittäväksi pöytäkirjaan.

Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyksestä, jos

1. jäsen on jättänyt erääntyneen jäsenmaksunsa maksamatta,
2. jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut,
3. ei enää täytä yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja,
4. on tarkoituksellisesti loukannut yhdistyksen perusarvoja tai
5. on menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä.

Erottaminen astuu voimaan aina välittömästi. Jos erottaminen perustuu yhdistyksen vahingoittamiseen tai siihen, että jäsen ei ole toiminut yhdistyksen sääntöjen edellyttämällä tavalla, erotetulla jäsenellä on oikeus valittaa erottamispäätöksestä yhdistyksen sääntömääräiselle kokoukselle jättämällä kirjallinen valitus yhdistyksen hallitukselle kuukauden kuluessa erottamisesta. Erotetulla on läsnäolo-oikeus asiaa käsittelevässä kokouksessa. Sääntömääräinen kokous voi 2/3 enemmistöllä annetuista äänistä päättää jäsenen erottamisesta.

Eroamis-/erottamisvuoden jäsenmaksua ei palauteta.

6 YHDISTYKSEN TOIMIELIMET

Yhdistyksen toimielimet ovat yhdistyksen kokoukset sekä yhdistyksen hallitus. Yhdistyksen päätäntävaltaa käyttää yhdistyksen kokous. Toimeenpanovalta on yhdistyksen hallituksella.

7 YHDISTYKSEN KOKOUSTEN AIKA JA KOOLLEKUTSUMINEN

Yhdistyksen on pidettävä joka vuosi kaksi sääntömääräistä kokousta: kevätkokous maaliskuussa ja syyskokous marraskuussa.

Yhdistyksen kokous on päätösvaltainen, kun se on sääntöjen mukaan koolle kutsuttu.

Ylimääräinen kokous on pidettävä milloin yhdistyksen kokous itse tai yhdistyksen hallitus niin päättää tai vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänivaltaisista jäsenistä sitä kirjallisesti

erityisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten pyytää. Kokous on pidettävä kuukauden kuluessa päätöksestä tai siitä, kun käsittelyä vaativat jäsenet vaatimuksensa ilmoittivat.

Yhdistyksen kokousten ajan ja paikan määrää yhdistyksen hallitus. Kutsu yhdistyksen kokoukseen on julkaistava yhdistyksen Internetsivuilla vähintään kolme (3) viikkoa ennen kokousta ja lähetettävä jäsenelle tämän ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen tai perinteisenä kirjepostina jäsenen ilmoittamaan osoitteeseen vähintään kolme (3) viikkoa ennen kokousta.

8 YHDISTYKSEN KOKOUSTEN OSANOTTAJAT

Jokaisella varsinaisella jäsenellä on oikeus osallistua sekä yhdistyksen sääntömääräisiin että ylimääräisiin kokouksiin. Varsinaisena jäsenenä olevalla yhteisöllä on oikeus lähettää sääntömääräisiin ja ylimääräisiin kokouksiin yksi edustaja.

Sääntömääräinen ja ylimääräinen kokous voi pyynnöstä myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muille henkilöille. Kirjalliset pyynnot läsnäolo- ja puheoikeudesta tulee toimittaa yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle vähintään neljätoista (14) vuorokautta ennen ko. kokousta. Hallitus on velvollinen ilmoittamaan läsnäolo- ja puheoikeuden hakijalle päätöksestään suullisesti tai kirjallisesti viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen kokousta. Hallitus ei ole velvollinen perustelevaan päätöstään.

9 ÄÄNIOIKEUS JA ALOITEOIKEUS KOKOUKSISSA

Äänioikeus sääntömääräisissä ja ylimääräisissä kokouksissa on eräänntyneen jäsenmaksuvelvoitteensa suorittaneilla, kokouksessa läsnä olevilla varsinaisilla jäsenillä.

Kullakin varsinaisella jäsenellä on kokouksessa yksi ääni. Kannatusjäsenillä ja kunniajäsenillä ei ole äänioikeutta.

Aloiteoikeus yhdistyksen toimintaa koskevissa asioissa on yhdistyksen varsinaisilla jäsenillä sekä yhdistyksen hallituksella huomioon ottaen sääntöjen 2. ja 11. kohdan määräykset. Aloitteet on jätettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle seuraavasti:

1. aloitteet, joita on tarkoitus käsitellä kevätkokouksessa, on jätettävä edeltävän vuoden joulukuun loppuun mennessä ja
2. aloitteet, joita on tarkoitus käsitellä syyskokouksessa, on jätettävä heinäkuun loppuun mennessä.

Näiden määräaikaisten puitteissa jätetyt aloitteet on mainittava kokouskutsussa.

Sääntöjen muuttamista koskevat aloitteet on jätettävä yhdistyksen hallitukselle viimeistään kymmenen (10) viikkoa ennen kokousta. Yhdistyksen hallitus esittää kokouskutsun yhteydessä kokouksessa käsiteltävät aloitteet lausunnollaan varustettuina.

10 SÄÄNTÖMÄÄRÄISTEN KOKOUSTEN ASIAT

Kevätkokouksessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

1. valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, vähintään kaksi pöytäkirjan tarkastajaa sekä vähintään kaksi äänenlaskijaa
2. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. todetaan äänioikeutetut jäsenet ja muut läsnäolijat
4. käsitellään yhdistyksen hallituksen laatima kertomus yhdistyksen edellisen vuoden toiminnasta ja toimintasuunnitelman toteutumisesta

5. käsitellään tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus
6. annetaan tiedoksi yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten matkakustannuksien korvaaminen valtion matkustusohjesäännön mukaan
7. vahvistetaan tilinpäätös, päätetään tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä yhdistyksen hallitukselle sekä muille tili- ja vastuuvollisille
8. käsitellään aloitteet ja yhdistyksen hallituksen niistä antamat lausunnot
9. käsitellään yhdistyksen hallituksen valmistelemat muut asiat
10. käsitellään hallituksen laatima selostus poliittisesta tilanteesta
11. evästetään eri elimissä toimivia yhdistyksen edustajia
12. ideoidaan yhdistyksen toimintaa ns. ideariihi –menetelmää käyttäen. Tarkoituksena on saada aikaan mahdollisimman paljon ideoita, joiden avulla yhdistystä ja sen toimintaan voidaan demokratian hengessä kehittää ja viedä eteenpäin.

Syyskokouksessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

1. valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, vähintään kaksi pöytäkirjan tarkastajaa sekä vähintään kaksi äänenlaskijaa
2. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. todetaan äänioikeutetut jäsenet ja muut läsnäolijat
4. annetaan tiedoksi yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten matkakustannuksien korvaaminen valtion matkustusohjesäännön mukaan
5. päätetään tilintarkastajien palkkioista
6. valitaan kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa seuraavaksi vuodeksi
7. vahvistetaan varsinaisten jäsenten ja kannatusjäsenten seuraavan vuoden jäsenmaksun ja liittymismaksun suuruus
8. vahvistetaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio
9. vahvistetaan seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma
10. käsitellään aloitteet ja yhdistyksen hallituksen niistä antamat lausunnot
11. käsitellään yhdistyksen hallituksen valmistelemat muut asiat
12. käsitellään hallituksen laatima selostus poliittisesta tilanteesta
13. evästetään eri elimissä toimivia yhdistyksen edustajia
14. ideoidaan yhdistyksen toimintaa ns. ideariihi –menetelmää käyttäen. Tarkoituksena on saada aikaan mahdollisimman paljon ideoita, joiden avulla yhdistystä ja sen toimintaan voidaan demokratian hengessä kehittää ja viedä eteenpäin.

Lisäksi joka toinen vuosi valitaan syyskokouksessa yhdistyksen puheenjohtaja ja muut yhdistyksen hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi.

Yhdistyksen mahdollisessa ylimääräisessä kokouksessa käsitellään ne asiat, jotka kokouskutsussa on mainittu.

11 YHDISTYKSEN HALLITUS

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu syyskokouksessa valittu puheenjohtaja sekä kuusi jäsentä.

Hallituksen jäseneksi voidaan valita yhdistyksen henkilöjäsen,

1. joka on pitkäjänteisellä käytännön toiminnallaan osoittanut olevansa sopiva, pätevä ja kyvykäs osallistumaan vaativaan hallitustyöskentelyyn,
2. joka on pitkäjänteisellä käytännön toiminnallaan osoittanut hyväksyvänsä ja arvostavansa yhdistyksen tavoitteita, sitoutunut noudattamaan sen toiminnan perustana olevia perusarvoja sekä kirjallisesti sitoutuu noudattamaan niitä jatkossakin.

Pitkäjänteiseksi käytännön toiminnaksi katsotaan vähintään yhden (1) vuoden aktiivinen ja moitteeton toiminta yhdistyksessä. Tästä vaatimuksesta poiketaan ensimmäisen hallituksen osalta.

Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan, ensimmäinen kerran kuitenkin vuoden 2011 loppuun saakka. Tämän jälkeen puolet eli kolme (3) jäsenistä on erovuoroisia vuosittain.

Hallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan yhdistyksen puheenjohtajaksi, valitaan kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voi toimia korkeintaan kaksi (2) peräkkäistä kautta yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana. Tämän jälkeen hänen on pidettävä vähintään yhden (1) vuoden tauko puheenjohtajuudesta. Tänä aikana hän voi kuitenkin toimia hallituksen jäsenenä, mikäli yhdistyksen syyskokous hänet hallitukseen valitsee.

Hallituksen puheenjohtaja valitaan enemmistövaalilla. Äänestykseen voivat osallistua kaikki kokouksessa läsnä olevat yhdistyksen äänioikeutetut jäsenet. Mikäli yksikään ehdokas ei saa yli puolta annetuista äänistä, järjestetään toinen äänestyskierrös kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Toisella äänestyskierröksellä äänten mennessä tasan, ratkaistaan valinta arvalla.

Hallituksen jäsenet valitaan puheenjohtajan jälkeen. Erovuoroisten hallituksen jäsenten tilalle valitaan uudet henkilöt suoralla vaalilla. Kolme (3) eniten ääniä saanutta valitaan. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää kolmea henkilöä suljetussa lippuäänestyksessä. Jokaisella äänioikeutetulla on kolme äänestyslippua, joihin kuhunkin kirjoitetaan yhden ehdokkaan nimi ehdolle esitetystä jäsenistä.

Hallituksen jäsen valitaan kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan. Jäsen voi olla hallituksessa enintään kaksi (2) täyttä toimikautta yhtäjaksoisesti. Tämän jälkeen hänen on pidettävä vähintään yhden (1) vuoden tauko hallitustyöskentelystä. Vuosikokous voi poiketa tästä säännöstä määräenemmistö päätöksellä (2/3).

Jos hallituksen puheenjohtaja tai jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, valitaan hänen tilalleen uusi puheenjohtaja tai jäsen seuraavassa yhdistyksen kokouksessa jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Eroamisilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

Hallituksen puheenjohtajan tai jäsenen erottamisesta päättää varsinainen tai ylimääräinen kokous.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja sihteerin sekä valitsee keskuudestaan tai ulkopuoleltaan rahastonhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt, määrittelee heidän tehtävänsä ja sopii toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa heidän työehdoistaan.

Yhdistyksen hallitus voi harkintansa mukaan ottaa yhdistyksen palvelukseen palkattuja toimihenkilöitä. Lähtökohta ja tavoite tulee olla, ettei yhdistyksen palveluksessa ole palkattua henkilöstöä, vaan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Kirjanpidon ja tilintarkastuksen siirtämistä kirjanpito toimistolle ei katsota henkilöstön palkkaamiseksi.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa avukseen toimikuntia.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kolmasosa (1/3) hallituksen jäsenistä sitä kirjallisesti vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Yhdistyksen hallituksen kokouskutsu on toimitettava hallituksen jäsenille vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta yhdistyksen hallituksen päättämällä tavalla.

Yksi kolmasosa (1/3) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä voi tehdä aloitteen hallituksen tai sen jäsenen erottamisesta seuraavassa yhdistyksen kokouksessa. Mikäli hallitus tai hallituksen jäsen ei äänestyksessä nauti kokouksen enemmistön luottamusta, valitaan samassa kokouksessa yhdistykselle uusi hallitus tai hallituksen jäsen. Uusi hallitus tai hallituksen jäsen valitaan erotetun hallituksen tai hallituksen jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Yhdistyksen eroavan hallituksen ja sen toimihenkilöiden on pyytämättä toimitettava yhdistyksen uudelle hallitukselle kaikki hallussaan olevat yhdistyksen asiakirjat ja omaisuus toimikautensa päättyessä.

Syyskokouksessa valittu yhdistyksen hallitus voi pitää järjestäytymiskokouksensa ennen toimikautensa alkamista. Yhdistyksen hallituksen jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus järjestäytymiskokouksessa. Puheenjohtajan, taloudenhoitajan ja sihteerin on pyytämättä informoitava uutta hallitusta kaikista yhdistyksen asioista.

Syyskokouksessa valitun yhdistyksen uuden hallituksen jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistyksen hallituksen kokouksissa. Yhdistyksen hallitus voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden muillekin henkilöille.

Yhdistyksen hallitus päättää yhdistyksen omaisuudesta syyskokouksessa hyväksytyin toimintasuunnitelman puitteissa.

Erityistä huomioitavaa

1. Hallituksen jäsenenä toimiminen on luottamustehtävä. Hallituksen jäsenille ei makseta erillistä korvausta tehtävistään pois lukien verottajan kulloinkin vahvistamat kulukorvaukset ja päivärahat yms.
2. Ennen ao. kulujen tilittämistä puheenjohtajalle tai hallituksen jäsenelle tulee puheenjohtajan ja vähintään kahden (2) hallituksen jäsenen hyväksyä ne. Lisäksi hyväksytyt kulukorvaukset tulee tuoda kaikkien jäsenten tietoisuuteen heti seuraavassa sääntömääräisessä kokouksessa.
3. Omia kuluja ei voi hyväksyä.
4. Puheenjohtajan ja hallituksen tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että todellinen demokratia toteutuu yhdistyksessä ja yhdistyksen hallituksessa eikä yhdistyksen ja/tai hallituksen sisäisiä, keskenään kilpailevia tai toisiaan poissulkevia eturyhmiä tietoisesti luoda.

12 NIMEN KIRJOITTAMINEN

Yhdistyksen nimen kirjoittaa yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen, aina kaksi henkilöä yhdessä.

13 TILIKAUSI

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.

14 TILINTARKASTUS

Syyskokouksessa valitaan seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi (2) tilintarkastajaa ja kaksi (2) varatilintarkastajaa. Yhdistyksen hallitus voi harkintansa mukaan siirtää kirjanpidon ja tilintarkastuksen ulkopuoliselle kirjanpitotoimistolle.

Yhdistyksen hallituksen on jätettävä tilinpäätös tarvittavine asiakirjoinen ja yhdistyksen hallituksen toimintakertomus tilintarkastajille viimeistään neljä (4) viikkoa ennen kevätkokousta.

15 VAALEIHIN OSALLISTUMINEN

Yhdistyksen rekisteröidyttä puolueeksi, se voi osallistua eri vaaleihin.

Ehdokkaiksi haluavien tulee ensisijassa olla puolueen jäseniä ja sitouduttava puolueen perusarvoihin riippumatta siitä, mitkä vaalit kulloinkin ovat kyseessä.

Puoluehallitus voi kuitenkin erillisestä hakemuksesta hyväksyä puolueeseen kuulumattomia henkilöitä sitoutumattomiksi ehdokkaiksi puolueen ehdokaslistoille.

Eduskuntavaaleissa sekä europarlamenttivaaleissa ehdokkaat valitaan jäsenäänestyksen perusteella vaaliehdokkaiden asettamista varten erikseen pidettävässä vaalikokouksessa. Vaalikokouksen koolle kutumisesta ja jäsenäänestyksen toimittamisesta vastaa puoluehallitus (entinen yhdistyksen hallitus). Vaalikokous on pidettävä viimeistään 14 vrk ehdokasasettelun alkamisen jälkeen.

Kunnallisvaaleissa ehdokkaat asetetaan kuten eduskuntavaaleissa.

Puolueen oman presidenttiehdokkaan asettamisesta tai jonkun toisen asetetun ehdokkaan tukemisesta päättää yhdistyksen hallitus.

Vaaliliitoista kaikissa vaaleissa päättävät piirijärjestöjen piirihallitukset ja yhdistyksen hallitus yhdessä piirijärjestöjen esitysten perusteella. Yhdistyksen hallituksella on oikeus hyväksyä tai hylätä piirijärjestöjen ehdotukset vaaliliitoista.

16 SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA YHDISTYKSEN PURKAUTUMINEN

Ehdotus näiden sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta voidaan ottaa sääntömääräisessä kokouksessa käsiteltäväksi, mikäli yhdistyksen hallitus on ilmoittanut asiasta kokouskutsussa yksilöidyistä sääntömuutosehdotuksista tai yhdistyksen purkamisesta yhdistyksen jäsenille viimeistään kahdeksan (8) viikkoa ennen sitä sääntömääräistä kokousta, jossa asiaa käsitellään.

Päätökseen sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta vaaditaan seuraavaa: sääntöjen muuttamista tai yhdistyksen purkamista tulee kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) kokouksessa annetuista äänistä.

Sääntömääräisen kokouksen on hyväksyttävä muutokset sääntöihin sellaisina, kuin ne on yhdistyksen hallitukselle esitetty tai yhdistyksen hallituksen lausunnossa esitetyin muutoksin.

Jos sääntömääräinen kokous päättää tehdä sääntöihin muita kuin edellä mainittuja muutoksia, siirtyy lopullinen päätös asiasta sääntömääräisen kokouksen päätöksen mukaisesti aikaisintaan kymmenen (10) viikon kuluttua pidettävään ylimääräiseen kokoukseen tai sääntömääräiseen kokoukseen, johon yhdistyksen hallitukselta on pyydetty uusi lausunto ja jossa sääntöjen muuttamista tulee kannattaa kaksi kolmasosaa (2/3) äänestyksessä annetuista äänistä.

Sääntömuutosta käsittelevä kokous voidaan pitää aiemminkin, jos yhdistyksen hallitukselta on saatu lausunto sääntömuutosehdotuksesta.

Yhdistyksen hallituksen on viipymättä tehtävä ilmoitus muuttuneista säännöistä rekisteriviranomaiselle. Sääntöjen muutos tulee voimaan, kun se merkitään rekisteriin.

Yhdistyksen purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi sen varat ja omaisuus on luovutettava yhdistyksen purkautumisesta päättävän kokouksen päätöksen mukaisesti yhdelle tai useammalle Suomessa toimivalle oikeuskelpoiselle yhteisölle tai säätiölle, joka toimii sellaisten päämäärien hyväksi, joita yhdistys on edistänyt.